

የታዊ መጥቃዕቲ ንምክልኻል ደንቢ

ናይ ኣሸክሎን ኣካዳምያዊ ኮሌጅ፡ ናብቲ ትካል ንዝመፁ ኩሎም ሰባት ብመሰረት ናይ የታዊ ጥቕዓት ምክልኻል ሕጊ 1998 መሰረት ብምግባር ዝተፅሓፈ የታዊ ጥቕዓት ናይ ምክልኻል ሕጊ የቕርብ።

ናይዚ ሕጊ ዕላማ፡

«ናይዚ ሕጊ ዕላማ ናይ ውልቀ ሰባት ክብሪ ፡ ናፅነትን ምሽጥራውነት ንምሕላውን የታዊ ማዕርነት ንምትብባዕ ንክኽእል የታዊ ጥቕዓት ንምክልኻል እዩ»።

(የታዊ ጥቕዓት ናይ ንምክልኻል ሕግታት-1998)

ብመሰረት ሕጊ ዝተኸልከሉ ተግባራት

▶ የታዊ ጥቕዓት፡

- ዝኾነ ሰብ ብምፍርራሕ ወሲባዊ ባህሪ ዘለዎም ስራሕቲ ንኽካይዱ ኣገዲድካ ምሕታት።
- ፀያፍ ተግባር፡ ብዘይፈቓድ ወሲባዊ ምንቕጃሕ፡ ዕግበት ወይ ኣብ ቅድሚኻ ካልኣት ሰባት ምውራድ ዕላማ ዝገበረ ምንቕስቓስ።
- እቲ ውልቀሰብ ነቲ ጥቕዓት ዝፍፀመሉ ዘሎ ሰብ ነቲ ኣብ ላዕሊ ዝቐረበሉ ሕቶ ድልየት ከም ዘይብሉ እንተገለፀኪ የታዊ ባህሪ ዘለዎም ተደጋጋሚ ሕቶ ምሕታት። ናይ ኣመሓዳርን ኣብ ትሕቲኡ ዝሰርሕ ሰራሕተኛ ርክብ ወይ ርክብ ስልጣን እንተድኣ ኣሎ ነቲ ሕቶ ምቕዋም ወይ ድልየት ዘይምርኣይ ከም መለክዒ ኣይቕመጥን።
- ናይ ውልቀሰብ የታ መሰረት ዝገበረን እዚ ውልቀሰብ ነቲ ጥቕዓት ዝፍፀመሉ ዘሎ ሰብ ነቲ ኣብ ላዕሊ ዝቐረበሉ ሕቶ ድልየት ከም ዘይብሉ እንተገለፀኪ ተደጋጋሚ ሕቶ ምሕታት። ናይ ኣመሓዳርን ኣብ ትሕቲኡ ዝሰርሕ ሰራሕተኛ ርክብ ወይ ርክብ ስልጣን እንተድኣ ኣሎ ነቲ ሕቶ ምቕዋም ወይ ድልየት ዘይምርኣይ ከም መለክዒ ኣይቕመጥን።
- ናይ ዝኾነ ሰብ ዘለዎ የታ ወይ የታዊ ድልየት ዘተኮረ ዘናሽው ወይ ዘዋርድ ሕቶ ምሕታት።
- ካብቲ ውልቀሰብ ፈቓድ እንክይተውሃበ ውልቀሰብ የታ መሰረት ዝገበረ ፎቶ፡ ሺድዮ ወይ ዝተቐድሐ ነገር ምፍናው፤ እዚ ድማ ነቲ ሰብ ዘዋርድ እንተድኣ ከይኑ።

▶ ጥቕዓት 1

ኣብ ልዕሊ እቲ ጥርዓን ዘቐረበ ሰብ፡ እዚ ጥርዓን ኣብ ምፍታሕ ክሳተፉ ኣብ ዝኽእሉ ሰባት ጥቕዓት ምብገፃ። እዚ ክፍሊ ነቲ ጥርዓን ኣቐራቢ፡ ምስክራቲን ነዚ የታዊ ጥቕዓት ጥርዓን ኣብ ምፍታሕ ንዝሰርሑ ሰባት ንምሕላው ዓለመ እዩ።

ኣብ ሰብ ጥቕዓት ምብገፃ - ክሳብ 3 ዓመት ማእሰርቲ የስዕብ

ናይ ኣስራሒ ሓላፍነት

- ኣብቲ ትካል ንዝህልው ናይ የታዊ ጥቕዓት ጉዳይ ተቐፃፃሪ ምስያም።
- ጥርዓን ብንፁር ንክቐርብ የታዊ ጥቕዓት ጥርዓን ንምእታው ውፅኢታዊ ዝኾነ ሜላ ምድላው።
- የታዊ ጥቕዓት ኣብ ዘጋጠመሉ እዋን ብዝግባእ ምፍታሕ፤ እዚ ድማ ብዛዕባ እዚ ጉዳይ ንክፈልጥን ነቲ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ተግባር ንክይፍፀም ንምክልኻልን እቲ ጠራዒ ብቲ የታዊ ጥቕዓት ጉድኣት ዝባፀሉ ንምፍታሕ እዩ።

- ካብ 25 ሰራሕተኛታት ንላዕሊ ዝቐፀረ ኣስራሒ ኣብ የታዊ ጥቕዓት ዘሎ ሕጊ መሰረት ብምግባርን ኣብ ክሊ ስራሕ እቲ ሰራሕተኛ መሰረት ብምግባር ደንቢ ክውፅእን፡ እዚ ድማ የታዊ ጥቕዓት ወይ ትንኮሳ ጥርዓን ዘእትውሉ ከይዲ ሓዊሱ እቲ ኣስራሒ ንምፍታሕ ዝኸደሉ መንገዲ ብዝርዝር ከካትት ኣለዎ። እቲ ኣስራሒ ነቲ ደንቢ ኣብ ሞንጎ ሰራሕተኛታት ሓቲምካ ምክፍፋልን ብዝግባእ ኣብ ዝረኣየሉ ቦታ ምስቃል።
- ንማናጀራትን ሰራሕተኛታት መረዳእታ ወሃቢ ዝኾነ ስልጠናታት ምክያድ።
- ነቲ ጠራዒ ንምሕላው ኣድላይ ዝኾነ ስጉምቲ ምውሳድ።

ጥርዓን ናይ ምእታው ከይዲ

እቲ ሕጊ ነቲ ጥርዓን ንምፍታሕ ሰለስተ መማረፅታት የቕርብ። ገለገሊኦም ወይ ኩሎም ብተመሳሳሊ ግዜ ወይ ብተኸታታሊ ምጥቃም ይከኣል።

- ውሽጣዊ ዲሲፕሊናዊ ስጉምቲ፡** ነቲ ኣስራሒ ወይ ኣብ ክንድኡ ናብ ተቐፃፃሪ ጥርዓን ምቕራብ፡ ናይዚ ዕላማ ድማ ምንፃርን እቲ ትካል ብዘቐመጠ መስርሕ ንምፍላም እዩ።
- ሲቪላዊ ከይዲ፡** ኣብ ልዕሊ እቲ ጥቕዓት ፈፃሚ ወይ እቲ ኣስራሒ ብመሰረት ሕጊ ዘለዎ ግቡእ ብዘይምውፃኡ ናይ ስራሕ ትሪቡናል ጥርዓን ምቕራብ። እዚ ኣብ ውሽጢ 7 ዓመት ክኣትው ይኽእል እዩ።
- ብገበን ናይ ምሕታት ከይዲ፡** ምፅራይ ገበን ንምክያድ ናብ ፖሊስ ጥርዓን ምቕራብ።

ብውሽጣዊ ዲሲፕሊናዊ ከይዲ ጥርዓን ምንፃር

- እቲ ተቐፃፃሪ ነቶም በዓል ጉዳያትን መሰኻኽር ብምክታት፡ ነቲ መረዳእታ ብምጽራይ ስጉምቲ ክወስድ ኣለዎን የታዊ ጥቕዓት ብዛዕባ ዝረኣየሉ መስርሕ ነቲ ጠራዒ ክሕብር ኣለዎ።
- እቲ ተቐፃፃሪ እቲ ጥርዓን እንከየዘንገዐ ናይቶም ኣብዚ ጉዳይ ውሽጢ ዘለው ሰባት ብዝተኸኣለ መጠን ክብርን ግላውነት ብምሕላው ናይ ምፅራይ ስጉምቲ ምውሳድ።
- እቲ ተቐፃፃሪ ናይቲ ጥርዓን ዝርዝር መጠቓለልን እቲ ጉዳይ ክኸየደሉ ዘለዎ መስርሕ ምኽረ ሓሳብ ነቲ ኣስራሒ ከቐርብ ኣለዎ።
- እቲ ተቐፃፃሪ ነቲ ጠራዒ እቲ ጉዳይ ዝረኣየሉ መስርሕ ክሕብረሉ ኣለዎ።
- እቲ ጥርዓን ብግልፂ ኣብ ዝቐርበሉ እዋን እቲ ኣስራሒ ነቲ ፈፃሚ ንምርሓቕ ኣድላይ ስጉምቲ ክወስድ ኣለዎ።

ኣብዚ ትካል ናይ የታዊ ጥቕዓት ምክልኻል ተቐፃፃርቲ

▶ ፕሮፌሰር ጊላ ሄን | ሞባይል: 050-9425019 | gilhen@edu.aac.ac.il ▶ ወ/ሮ ሚካኤል ታዛሚር | 052-2392231 | Michaltz@aac.ac.il
እቲ ኣብ ላዕሊ ዝተገለፀ ደንቢ ብተወሳኺ ኣብ መርበብ ሓበሬታ @ www.aac.ac.il ክትረኽቡዎ ትኽእሉ ኢኹም